Sultan Baybars Heykeli - Kazakistan Taraz

Orta Asya'nın köklü ticaret ve kültür merkezi olan Kazakistan'ın Jambıl bölgesinde yer alan Taraz şehri, dünya tarihinin en ilginç ve en güçlü figürlerinden birinin mirasını taşımaktadır. Kıpçak Türklerinden bir köle olarak başladığı hayatını Mısır Memlük Sultanlığı'nın tahtına taşıyan efsanevi komutan ve devlet adamı Sultan Baybars, yaklaşık 1223'te bugünkü Kazakistan topraklarında doğmuş; hem Moğol istilasını hem de Haçlıları püskürterek Orta Doğu tarihinin seyrini değiştirmiştir. Kazakistan bugün, bu efsanevi figürü onurlandıran anıt heykellerle dolu olup en önemli anıt, anıt heykel olarak Atırau şehrinde yer almaktadır. Bu yapı, bölgeyi ziyaret eden tarih meraklıları ve turistler için vazgeçilmez bir durak hâline gelmiştir.

Heykelin Yapımı ve Tarihi

Sultan Baybars Anıtı; heykeltıraş K. Kakimov ve mimar K. Zhumabay tarafından tasarlanmış olup 1 Şubat 2000'de, o dönemin Bölge Valisi I. Tasmagambetov'un kararıyla açılmıştır. Açılış törenine Kazakistan Cumhurbaşkanı N. Nazarbayev bizzat katılmıştır. Aynı gün Atırau'nun merkezi meydanı Sultan Baybars adını almıştır. Heykel, Almaty bölgesinin Kurtin ilçesinden özel olarak getirilen granitten yapılmış olup 7,2 metre yüksekliğinde ve 3,8 metre genişliğindedir; kaidesiyle birlikte toplam yüksekliği 11,8 metreye ulaşmaktadır. Anıt, dünyada Sultan Baybars için dikilmiş tek kişisel anıt olma özelliğini taşımaktadır.

Heykelin Özellikleri ve Sanatsal Detayları

Heykel; Baybars'ı tam boy, ayakta, belinde kılıç ve omuzlarında ağır bir pelerin ile uzaklara bakan onurlu bir duruşla tasvir etmektedir. Granit malzeme kullanılması, heykele hem sağlamlık hem de özgün bir Orta Asya estetik dokusu kazandırmaktadır. Anıtın yanında kule ve yurt biçiminde taş

heykeller yer almakta olup bu iki figür Baybars'ın hem Mısır hem de Kazak mirasına ait olduğunu simgelemektedir. Heykelin arkasındaki yarım küre üzerinde ise eski Türk dilinde runik yazıtlar bulunmaktadır. Bu bütünsel kompozisyon, Baybars'ın ikili kimliğini; hem bozkırın çocuğunu hem de büyük bir Doğu imparatorluğunun hükümdarını ustalıkla yansıtmaktadır.

Atyrau ve Çevresi

Anıt, Kazakistan'ın Atırau şehrinde, Aiteke bi Caddesi üzerinde, bölge idare binasının tam önünde yer almaktadır. Atırau; Hazar Denizi kıyısında, Ural Nehri'nin her iki yakasına yayılmış, hem "Avrupa hem de Asya şehri" olarak tanınan özgün bir yerleşim yeridir. Şehirde Sultan Baybars'ın anısına adanmış meydan ve anıtın yanı sıra bölgenin tarihi kültürünü yansıtan pek çok mimari eser de yer almaktadır. Ayrıca Atırau'ya yaklaşık 50 kilometre uzaklıkta bulunan tarihi "Han Ordaly Sarajşık" anıt alanı da Kazak tarihini derinlemesine keşfetmek isteyenler için değerli bir ziyaret noktasıdır.

Sultan Baybars'ın Mirası

Sultan Baybars, Moğol istilası sırasında esir alınarak Mısır'a köle olarak satılmıştır. Ancak olağanüstü savaş yetenekleriyle Memlük ordusunun gözde komutanları arasına girmiş; 1260'taki Ayn Calut Muharebesi'nde Moğollara karşı kazanılan ve tarihe "Moğolların ilk büyük yenilgisi" olarak geçen zaferle adını tarihe yazdırmıştır. Aynı yıl Memlük tahtına oturan Baybars, Haçlı seferlerini püskürtmüş, Hristiyan krallıkları Suriye ve Filistin'den çıkarmış ve Moğol istilasını Mısır sınırlarında durdurmuştur. "Ebu'l-Fütuh" (Zaferlerin Babası) lakabıyla anılan Baybars, yalnızca Kipçakça konuşmuş ve Mısır yönetimine Kıpçak geleneklerini katmıştır. Hem Kazakistan hem de Mısır tarafından sahip çıkılan bu eşsiz miras; iki ülke arasındaki tarihi ve kültürel bağın en güçlü simgesi olmayı sürdürmektedir.

Ziyaret Bilgileri

Sultan Baybars Heykeli, Kazakistan'ın Atırau şehrinde, Aiteke bi Caddesi üzerinde yer almakta olup şehrin merkezinde bulunduğundan kolayca ulaşılabilmektedir. Heykel kamuya açık bir alanda konumlandığından yıl boyunca ücretsiz ziyaret edilebilmektedir. Atırau'ya Kazakistan'ın başkenti Astana'dan uçuşla yaklaşık 2 saat, Almatı'dan ise yaklaşık 3 saat havayolu mesafesindedir. Bölgeyi gezmek için en uygun dönem, ılıman havanın hüküm sürdüğü Nisan-Ekim ayları arasıdır.

Kaynak Url: https://www.heykel.org/anit/sultan-baybars-heykeli-kazakistan-taraz/
Atölye: Heykel.org - Yayın Tarihi: 2026-04-14 08:12:19 - Pdf Tarihi: 26/11/2026